

Beslut: 2008-08-18

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 14 april 2008

Saken

Återkrav av studiehjälp för NN på
grund av ändrad studieomfattning

Nämndens beslut

Nämnden beslutar att återkrav inte ska ske.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

CSN beviljade den 22 januari 2008 MM studiebidrag för vårterminen 2008 med sex månadsbelopp som skulle utbetalas till modern, NN.

CSN ändrade den 31 mars 2008 beviljningen till tre månadsbelopp för studier under tiden den 11 mars – den 13 juni 2008, eftersom skolan rapporterat att MM inte studerat heltid från terminens början till och med den 10 mars 2008. De tre månadsbeloppen var redan utbetalade till modern.

CSN beslutade den 14 april 2008 att ändra utbetalningsplanen på så sätt att fadern, som ny betalningsmottagare, skulle erhålla två månadsbelopp och att återkräva två månadsbelopp om sammanlagt 2 100 kronor från NN.

NN överklagade den 26 maj 2008 återkravsbeslutet och anförde bland annat följande. MM flyttade sommaren 2007 till sin pappa och började därefter gymnasieskolan. Studiebidraget överfördes till MM:s eget konto och det var pappan som skötte kontakterna med skolan. När de fått beslutet den 31 mars 2008 att studiebidraget för hela vårterminen redan var utbetalat begärde vårdnadshavarna gemensamt att studiebidraget i fortsättningen skulle betalas ut till pappan. Om pengarna ska återkrävas bör den av vårdnadshavarna som MM bor hos, dvs. pappan, vara betalningsskyldig.

CSN beslutade den 2 juli 2008 att sätta ner återkravet till 1 050 kronor, eftersom det sagnats frånvarounderlag för mer än en månad.

CSN överlämnade ärendet den 4 juni 2008 och framhöll i yttrande att det inte är möjligt att räkna av för mycket utbetalat belopp mot kommande utbetalningar när eleven bytt betalningsmottagare.

Författningsbestämmelser

Av 2 kap. 2 § studiestödslagen (1999:1395) och 2 kap. 33 § studiestödsförordningen (2000:655) framgår att studiehjälp får lämnas till studerande, men att utbetalning av studiehjälp för en omyndig studerande i första hand ska ske till en vårdnadshavare.

Av 2 kap. 5 § studiestödslagen framgår att studiehjälp får bara lämnas för heltidsstudier, om inte regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriver något annat.

Av 2 kap. 6 § studiestödslagen, 2 kap. 6 § studiestödsförordningen och 3 kap. CSNFS 2001:6 framgår att studiehjälp lämnas för läsår, fördelat på kalenderhalvår.

Av 5 kap. 1 § studiestödslagen framgår att studiehjälp ska krävas tillbaka, om någon fått studiehjälp felaktigt eller med för högt belopp och insett eller borde ha insett detta. Om det finns synnerliga skäl får ett krav på återbetalning helt eller delvis efterges.

Enligt 5 kap. 3 § studiestödslagen är, om ett återkrav avser studiehjälp till en studerande som vid utbetalningstillfället var omyndig, den som då var den omyndiges förmyndare betalningsskyldig.

Nämndens bedömning

Studiebidrag och annan studiehjälp lämnas för läsår, fördelat på kalenderhalvår. Det går därför inte att hänföra en viss utbetalning av studiebidrag till vissa studieveckor, eller att i egentlig mening tala om "kvittning" eller "avräkning" mellan olika studieveckor under en och samma termin.

MM har enligt CSN:s beslut den 31 mars 2008 rätt till studiebidrag med tre månadsbelopp för vårterminen 2008, vilket också hade utbetalats med modern som betalningsmottagare. Då MM således inte hade fått studiehjälp felaktigt eller med för högt belopp fanns inte grund för något återkrav av det som betalats ut och inte heller grund för att göra någon av MM:s förmyndare betalningsskyldig för återkrav.

CSN har härefter den 14 april 2008 – trots vetskap om att MM inte var berättigad till fler månadsbelopp för vårterminen 2008 – beslutat att betala ut två ytterligare månadsbelopp med fadern som betalningsmottagare. Härigenom kom det sammanlagt utbetalda studiebidraget för vårterminen att bli för högt. Fråga är om ett gynnande förvaltningsbeslut, som inte får ändras utan att förutsättningarna ändrats. Grund för rättelse av felaktigheten genom återkrav finns inte och därmed inte heller någon möjlighet att göra någon av förmyndarna betalningsskyldig för återkravet. Återkrav ska därför inte ske.

Mats Törnered

Bengt Johnsson

Beslut har fattats av Bertil Ekholm, ordförande i nämnden, Charlotte Waas, vice ordförande, Mats Törnered, direktör, samt ledamöterna Viktor Granbom, Marie-Louise Holmberg, Margareta Lindhagen, Ulrika Lindmark och Christian Sjöstrand

Föredragande: Bengt Johnsson

Kopia till CSN